

YTTRANDE

Datum
2020-08-31

Diarienummer
1.1.3-2020-05638

GD-2020-141
Ert diarienummer
U2020/03053/UH

Handläggare
Stina Gerdes Barriere

Utbildningsdepartementet

u.remissvar@regeringskansliet.se

Ändringar i högskolelagen för att främja den akademiska friheten och tydliggöra lärosätenas roll för det livslånga lärandet

Vetenskapsrådet har granskat de förslag som presenteras i promemorian utifrån sitt uppdrag att ge stöd till grundläggande forskning av högsta vetenskapliga kvalitet inom samtliga vetenskapsområden samt de särskilda uppgifter som myndigheten har i sin roll som forskningsfinansiär och forskningspolitisk rådgivare.

Yttrande

Den akademiska friheten är en nödvändig förutsättning för lärosätenas verksamhet, avseende såväl forskning som utbildning. Vad beträffar forskningen finns redan ett gott stöd för akademisk frihet i högskolelagen, där begreppets innebörd förtydligas. Vetenskapsrådet har stor tilltro till lärarnas professionella kunskap och anser att utbildningskvalitet och innehåll gagnas av att lärare har stor frihet i att utforma utbildningen med utgångspunkt i sin professionella kunskap. Vetenskapsrådet tillstyrkte i sitt remissyttrande över betänkandet En långsiktig, samordnad och dialogbaserad styrning av högskolan (SOU 2019:6) förslag som syftar till att i högskolelagen markera lärosätenas och den enskilda lärarens frihet i utbildningens utformning.

Vetenskapsrådet anser att den föreslagna formuleringen i högskolelagen behöver kompletteras med vägledande principer för vad akademisk frihet innebär för utbildningens del. Sådana principer skulle underlätta för lärosäten att tillämpa portalparagrafen och även tydliggöra att denna frihet är av avgörande betydelse både för utbildning och forskning. Utan en sådan komplettering kan Vetenskapsrådet inte tillstyrka formuleringen i 1 kap. 6 § högskolelagen.

Yttrandet har beslutats av generaldirektören Sven Stafström i närvaro av rådsdirektören Maria Thuveson, chefsjuristen Anna Hörnlund och analytikern Stina Gerdes Barriere, föredragande.

Sven Stafström
Generaldirektör

Stina Gerdes Barriere
analytiker